

سازش لە سەر دۆسییەی تیرۆرەکەی کازمى دەگریت؟

10-11-2021

نۇو سەرەكان

ناوهندى لېكۆلینەوهى روودداو

کورتە : چارەنۇوسى دۆسییەی ھېر شە درۆنیيەکەی سەر مالى کازمى چى دەبىت؟ ئایا وەك خۆى و ھەندىك لە راوىڭىزكارەكانى گۈتۈپىانە، حکومەت ناوهەستى ھەتا تۆمەتباران رادەستى دادىگا دەكەت يان وەك چەندىن كەيسى گۈنگى پېشىوو ھەولەكانى حکومەت سەرناكىرى و دواتر خۆى لىن كەر دەكەت؟

زنگنه

پہلے

چاره‌نوسی دوسيي‌كه سه‌ر مالی کازمي چي ده‌بیت؟ ئايا ووه خوی و ههندیک له راویزکاره‌كانی گوت‌ویانه، دکومه‌ت ناوه‌ستن هه‌تا تومه‌تباران راده‌ستن دادگا ده‌کات يان ووه چهندین که يسی گرنگی پیش‌سو وه‌وله‌كانی حکومه‌ت سه‌رناگری و دوازه خوی لى كه‌ر ده‌کات؟ ئاماژه‌ي گوته‌كانی کازمي که ده‌بیگوت ئوهانه ده‌ناسم که هیرش‌که يان کرد له‌گەل بیانانامه‌که ئه‌نجومه‌نى و‌هزاري ئاسايشنىشتمانى، بۇ ئوه بونون که گروپى چه‌کدارىي رېكخراو له پشتى وه‌ولى تيرۋوره‌که وه بونون، بېلام ئايا دکومه‌ت گروپىتكى ديارىكراو تومه‌تبار ده‌کات يان تەنبا کەس يان جەند کەسنى ووه بىکەرى تاک ده‌داته دادگا؟

کی کر دی؟

ئەو بەيانىمەيەي كە ئەنجومەنلىكىنەن وەزارى بو ئاسايىشنى يىشتىمانى لە دواي ھەولى تىرۇركردىنى كازمىن بىلاوى كىرىدەوە رىستەيەكى سەرنجىراپىشنى تىيدابۇو، ئەويش ئەوەبوبو كە گۈرۈپە چەكدارە تاوانكارەكەن دانېخۇداگىرنى حکومەت و ھېيىزە چەكدارەكەن بە نىشانەي لەوارىز ھەۋماز دەكەن. ئەم قىسىمە يەكەم واتاي ئەوەبوبو كە حکومەت ھەر لە ساتەكائى يەكەمەوە گۇمانىيىكى ھەبۈوه كە چەلەيە ھەولى تىرۇركردىنى مىستەفَا كازمىن داوه، چۈونكە لەپى باسى دانېخۇداگىرنەوە، ئامازەي بە ئەزمۇونى رابىدووى لەگەل ئەو لايەنانە كىرددووه. رۆزى دواتىر خودى مىستەفَا كازمىن گۇتنى ئەوانە دەناسىت كە ھېرىشەكەيان كىرددووه، بەلام سەرەتاي ئەوەش، ھېشىتا حکومەت بېرەسمىي ھېچ لايەكى بە ھەولى تىرۇركردىنى كازمىن تۆمەتىيار نەكىرددووه!

بەشداریکردنی کازمی لە کۆبۇونەوە چوارچىوهى ھاۋئاھەنگى كە سەرانى كەتائىيىن حىزبۈللا و عەسائىيىن ئەھلى ھەقىشى تىدابۇوه كە لە رۆزانى رابىدووددا زۇرچار چاپيان لەکازمى سوور كەردىبۇوه و لە ھەندىيەك سەرچاوهى مىدىبايىشدا وەك بىكەرانى رووداوهەكە ناوابان ھاتپۇو، لەگەل بىدەنگىي حەكومەت لە ئاشكراكىردنى بىكەرانى رووداوهەكە ئەويش لەكتىكدا كە سەرۆكۈزۈرۈزۈن خۆي گۇتبىووی دەزانىم كىن، بۇنى سازاشىڭى لىدىت.

ئەمەش دواي هاتنى ئىسماعىل قائانى، فەرماندەسى سۈبىايى قۇدوس بۇ عبداق واتابىكى، زىباتى يەيدا دەكەت.

بیاننامه‌ی کوپونه‌و لهگه‌ی جوارجیوه‌ی هاوئاهه‌نگی

به یانمای کوبونه و چوارچیوه هاوئاهنگی (مالی شیعی بین سه در) له گهله بر پرسانی پله به رزی عراق له وانهش مسنه فا کازمی، سرهداوی دیکهش لسه هاره نووسی نه و که سه دهدخه:

یه کم: مادده‌ی به کمی به یاننامه که بُو که یسی تهقهکردن له نارازیه کانی ٿئن جامی هه لبزاردن ته رخانکراوه که وا مه زنده ده کریت زیاتر له لایه نگرانی حه شدی شه عبی بن و که یسی هیرشے درونیه کهی سه روکوه زیرانیش خراوه‌ته پلهی دووهم و له ڦالی دواي ٿوهدا باسکراوه. واتا با یاهتی هه ره له پیش نیه و خودی کازمیش بهمه رازی بووه!

دووهه: بهسته ووهی که يسي تهقهه كردن له ناپازيهه کانی ئەنجامى هەلبازاردن و هېرىشە درۆنیيەه کەي سەر مالى کازمىي، واتاي ئەوه دەدات كە دەبن «دان» و «ستاندىنىك» هەبىت، واتا بن بەرامبه نىيە. بەلىن لايەنه کان بۇ هاواکارىكىردن و رادەستكىردنى بەرپرسانى ئەو روودداوه بە حکومەت، بۆخۇي ئەو پرسىارە دروستىدەكەت كە ئاپا لانىكەم ھەندىنىك لەو لايەنانەي كە لەو كەيىسىدا توڭەتىيان لەسەرە. لەكۈبۈونەوهەكەدا بەشداربۇون؟ دانىشتىنى کازمىش لەگەليان، نىشانەي ئەوهەي كە وەك كەيىسىه کانى پېشتر، دەسەلاتىنلىكى زۇرى نىيە و زيازىمىلى بۇ ئەوهەي لەگەليان سازاش بکات.

سینیه‌م: خالی چوارمه می‌بیاننامه که به شنیوه‌ی تاوشکرا ئەنجامی هەلبزاردنه‌کان دەخاتە ژیز پرسیار کە به شتىکى ناپېشىھەي ناوی بردوه، ئەوپیش لە کاتىكدا کە دەكومەت بە پرۆسەيەکى پاک و بىگەرد ناوی دەبات! راستىيەکەي، ئەنجامەکانى هەلبزاردن يەكى لەو ھۆکارانەيە كە يەشىنگ لە گرووبەكابى حەشد لەبىر ئەوە لە كازمى للايووتى!

خانی چه و هدایتی که لهو کوبونه و هدایتی که کار می تندیدا به شدایر و هدایتی که بیان نامه های در جو که تندیدا نه که هر نه نامه کان دهیانه

زېر پرسیار، بهلکو باس له گه راپن بټ چاره سه رېکی یاسایی و بانګه یشتکردنی کوبوونه وه يه کي نیشتمانی بټ چاره سه رکردنی «قهه ریانی ئهنجامه کانی هه لېزاردن» ده کات. ئه مه بهر له هه رشتی، درزېک ده خاته بهینی کازمی له که لس سه در که له ماوهی رابرد وودا پشتیوانی سره کینی مانه وهی کوچمه ته که بی بوو!

سه در به ئەنجامەكان رازىيە و بانگەشەي پىشكەيىنان حکومەتى زۇرىنە دەگات كە رەنگە به تاسانىيىش بۇي نەللىك.

چواردهم: له خالی پینجه‌منی به یاننامه که دا باس له چاره سه رکردنی «هه مهو و کیشنه کان» ده کریت، ئوه ویش له کاتینکدا له خاله کانی پیشترا دا باس که میس ته قه کردن له نارازیه کانی ئه نجامی هه لبزاردن، دوسيیه هه لبزاردن، تیرووره که هه لبزاردن کراوه. بیشک، بینگکه له و سه پرسه، گله لیک کیشنه دیکه له نیوان کارمی و گروپه چه کداره کان دا هه یه. هه ر له که میسی گیراوه کانی حیزبولّا، نمايشی سه ریازی ره بعه للا و هه لکوتانه سه رناوچه سه وز و سه رپیچی کردن به فهرمانده هیزه چه کداره کان و... تاد ده رکه و تووه که گرفته کانیش قوولن.

لیزهدا چ شتیک هیرشه درونییه که، تیرورکردنی ئەفسەرانی دەزگای ھەوالگری و رۆلی مستهفا کازمى لە دەزگای ھەوالگری بەيەكە وە گرېدەدات؟ بۆچى لەم وەختانەدا ئەوەندە باسى ئەو دەزگاپە دەتكىرى؟

رهنگه وردکاریه کان هه ر له تاریکیدا بمیننهوه، به لام لهوانه که دهرکه توونه ته ناو میدیاکان، دهکری کیشهی ده زکای هه والگریش له سهر گرفته کانی دیکهی نیوان کازمی و گروویه چه کداره کان که لله که بکریت.

کوٽاپی

نه‌گهار ره‌ختاره‌کانی را بردووی له‌بچارو بگرین، دواجار هه‌ر ریکای سازشی کازمی له‌گه‌ل گرووپه چه‌کداره‌کان دیار ده‌بیت. نه‌و ناچاریوو تو‌مه‌تبارانی هیزشنه موشه‌کییه‌کان به‌ربدات که دواتر هاتن و وینه‌که‌شیان سوتاند. نه‌ک هه‌ر نه‌وه، نمايشن سه‌ربازیان کردو، هه‌ر په‌شه‌یان له سره‌رکوهه‌زیرانیش کرد و ... تاد. دواجار له هه‌موو نه‌وانه‌دا حکومه‌ت به گونه‌ی خوی «دانی به‌خویدا گرت»، یان ده‌کری بیزین سازشی کرد. له باهه‌تی هیزشنه موشه‌کییه‌کانیشدا هه‌ر ریکای ریکه‌هونتیکی رانه‌که‌یه‌نزاوی گرت‌به‌ر. به‌وهش له مانکی 7 وه تا کوتایی هه‌لبیاردن هذشنیکی جیدی نه‌کرا و جو‌ریکی ناگریه‌ست کرا.

رهنگه بۆ دوسمییەی هیزرشە درؤنییەکەش ھەروا بیت. بهشیکی ئەمە لەبەر ئەوەیە کە سەرۆکووهە زیران کوتلهیەکی سیاسیی نییە تا پشتى بکریت. بەلام ئەوە ھەمموو شت نییە.

رنهنگه که سانیک و هک به رپرسانی رووداوه که ناوبراوین به لام له شتیکی ئەسته م دەچى، لانیکم جارى كازمى بىت لايەنیكى سیاسىي- چەكدار تۆمەتىيار بىكتا و بىداتە دادگا.

چونکه ئەگەر وابیت ئەوا ئاسوی شەپىرىكى ناوخۇيى رۇونتر دەبىن و جارى حکومىتىش لَاۋاتىزە لەوەئى كە بتوانىت بەرگەي ياخىبۇونىزىكى ئاشكراي ھەندىكى لە گۈرۈپە چەكدارەكان بېرىت.

به ده لوه، لهوانه یه شاراوه هیشتنه و هی لایه نی سه ره کی پشت هه ولی تیر و ره که، کارتھ کانی دهستی کازمی بو و هرگرتنی ئیم تیاز له ههندنک لهو لایه نانه ش زیاتر بکات که نایانه و بیت ئه و بې حاری دوووم بینته و به سه روکوه زیران، دیاره ئه گه ره ته مای مانه و به بیت!